

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **A. H.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Brně**, se sídlem Rooseveltova 16, Brno, o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 26. 11. 2014, čj. 62 A 95/2014 – 25, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení žalovaného ze dne 12. 2. 2015, čj. 29 A 23/2015 – 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 19. 6. 2014, čj. 17 Co 416/2013 – 17, potvrdil usnesení Okresního soudu ve Vyškově ze dne 10. 7. 2014, čj. 3 C 218/2011 – 102, ve věci žalobcovy žádosti o osvobození od soudních poplatků. Žalobce napadl usnesení krajského soudu žalobou, kterou krajský soud odmítl usnesením ze dne 26. 11. 2014, čj. 62 A 95/2014 – 25. Žalobce napadl poslechně jmenované usnesení krajského soudu „správní žalobou“ ze dne 9. 2. 2015, podanou k témuž krajskému soudu.

2. „Správní žalobu“ ze dne 9. 2. 2015 krajský soud odmítl usnesením ze dne 12. 2. 2015, čj. 29 A 23/2015 – 28. Dovedil totiž, že se nejednalo o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, ale o žalobu proti rozhodnutí soudu, tedy mimo rámec § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud odmítl žalobu pro nepřipustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

II.

3. Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítl, že ve věci nejednal zákonný soudce. Krajský soud také v záhlaví svého rozhodnutí nepřesně označil žalovaného (namísto „ČESKÁ REPUBLIKA - Krajský soud v Brně“ pouze „Krajský soud v Brně“). Žalobu navíc nebylo možné odmítnout bez jednání, pokud jí již byla přidělena spisová značka 29 A 23/2015 a stěžovatel nesouhlasil s postupem podle § 51 s. ř. s. Výrok napadeného usnesení měl znít „návrh se odmítá“, nikoliv „žaloba se odmítá“. Výrok neodpovídá odůvodnění usnesení a bylo možné jej vydat podle § 68 s. ř. s., nikoliv podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Předsedkyně senátu krajského soudu pak „*neužívá svých pravomocí tím, že úmyslně a svévolně překrucuje zákony*“.

4. Stěžovatel namítl i podjatost soudců krajského soudu, kteří ve věci rozhodli.
5. Závěrem stěžovatel nesouhlasil s projednáním kasační stížnosti bez nařízení jednání.

III.

6. Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že se jedná o další z řady věcí, v nichž stěžovatel podává opakované žaloby a další podání, směřující proti aktům rozhodovací činnosti soudů. Nejvyššímu správnímu soudu je známo z jeho úřední činnosti, že stěžovatel volil obdobný postup i v mnoha jiných věcech (viz k tomu např. řízení vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 1 As 5/2015, 6 As 261/2014, 6 As 251/2014, 3 As 179/2014, 2 As 163/2014, 2 As 162/2014, 7 As 134/2014 ad.). Stěžovatel v těchto věcech podává „správní žaloby“ proti rozhodnutím soudů vydaným (zejména) ve správním soudnictví. Po odmítnutí žaloby krajským soudem, stěžovatel napadá odmítavá usnesení další žalobou nebo proti nim podá kasační stížnost. Nejvyšší správní soud kasační stížnosti stěžovatele v těchto věcech odmítne nebo řízení zastaví pro nezaplacení soudního poplatku (po zamítnutí žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků s tím, že se v daných věcech jedná o zjevně neúspěšné návrhy ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.). Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu stěžovatel napadá dalšími „správními žalobami“, čímž v posledku vytváří jakýsi „bludný kruh“, ve kterém se již dávno ztratila podstata věci, v níž se původně soudil. Jak Nejvyšší správní soud uvedl například v usnesení ze dne 29. 10. 2014, č. j. 2 As 162/2014 – 42, „[z] procesního postupu stěžovatele, a to nejen v nyní posuzované věci, je zřejmé, že mu jde zejména o generování dalších a dalších soudních rozhodnutí, o (...) bezohrážné souzení se pro souzení.“

7. V nyní posuzované věci stěžovatel brojil kasační stížností proti usnesení, kterým krajský soud odmítl jeho „správní žalobu“ proti jinému usnesení téhož soudu. Kasační námitky uplatněné stěžovatelem nejsou na první pohled relevantní ani důvodné a nijak nezpochybňují závěr krajského soudu o nepřipustnosti žaloby. Kasační stížnost je proto zcela zjevně bezúspěšná.

8. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že i nyní je stěžovatel bez jakýchkoliv pochyb veden snahou vést „spor pro spor“, nikoliv snahou o ochranu svých subjektivních veřejných práv.

9. V souladu se zásadou hospodárnosti řízení Nejvyšší správní soud nepřistoupil k provedení dalších standardních procesních úkonů, tj. nevyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti a k předložení plné moci udělené jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Zdejšímu soudu je totiž z úřední činnosti známo, že v případě stěžovatele tyto výzvy neplní svůj účel a nevedou k řádné procesní přípravě řízení. Tyto výzvy pouze rozehrávají písemný „ping pong“ mezi stěžovatelem a soudem, který prodlužuje řízení o kasační stížnosti o několik týdnů až měsíců. Výsledkem řízení bývá jeho zastavení pro nezaplacení soudního poplatku, případně odmítnutí kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nepochyboval, že tento bezúčelný a zcela neefektivní postup by se opakoval i v posuzované věci (k obdobnému postupu v jiné věci stěžovatele viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2014, č. j. 3 As 109/2014 – 10, ze dne 18. 2. 2015, č. j. 1 As 5/2015 – 30 nebo ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 6/2015 – 31; přiměřeně srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 11. 2012, sp. zn. II. ÚS 4256/12, nebo ze dne 14. 11. 2012, sp. zn. III. ÚS 4255/12).

10. Nejvyšší správní soud si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48, č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené“. K zákazu zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát, podle kterého zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu

založeného na určitých hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné úcta k harmonickému řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu *ultima ratio*, proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastními právnímu řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008 – 74, č. 2099/2010 Sb. NSS, a v něm uvedená judikatura).

11. Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, jak bylo zmíněno výše, a je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů. Podstatná je pak zejména skutečnost, že takové zneužití lze dovodit i v nyní posuzované věci - a toto rozhodnutí tedy nevede k budoucímu paušálnímu odmítnutí jakéhokoliv podání, jímž by se stěžovatel obracel na soud. Shora předestřený postup představuje pouze materiální korektiv formálního pojmání práva na soudní ochranu v souladu s principem ekvity (spravedlnosti) a bude vyhrazen zcela výjimečným případům, u nichž se běžný procesní postup bude jevit jako zcela neefektivní, a současně bude zjevné, že kasační stížnost nemůže být úspěšná. V tomto ohledu tedy bude třeba dbát zvýšené opatrnosti a pečlivě se seznámit se skutkovými i právními okolnostmi případu stejně jako v ostatních věcech.

12. Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s. K rozhodnutí o věci nebylo třeba nařizovat jednání ve smyslu § 109 odst. 2 s. ř. s.

13. Pouze pro úplnost soud doplňuje, že námitka podjatosti směřující proti některým soudcům krajského soudu byla opožděná. Jednou z podmínek pro rozhodnutí soudu o vyloučení soudce z projednávání a rozhodování určité věci podle § 8 odst. 5 s. ř. s. je existence takového řízení, tedy skutečnost, že je řízení o této věci stále vedeno a že o věci samé nebylo ještě rozhodnuto. I pokud by stěžovatel zamýšlel předmětnou námitkou uplatnit námitku zmatečnosti řízení před krajským soudem, nemohla by být úspěšná. Nejvyšší správní soud přitom opakovaně upozornil stěžovatele na skutečnost, že podjatost soudce nelze namítat z důvodu jeho postupu a rozhodování ve věci projednávané soudem (viz např. usnesení ze dne 17. 7. 2014, čj. Nao 232/2014 – 18, ze dne 19. 6. 2014, čj. Nao 239/2014 – 28, ze dne 27. 11. 2013, čj. Nao 90/2013 – 43, ze dne 31. 10. 2013, čj. Nao 55/2013 – 54 nebo ze dne 21. 10. 2014, čj. 8 As 136/2014 – 67).

14. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. dubna 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu